

Бєлова А.І.
д.е.н., проф.
ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»
Котвіцький Ю.В.,
Рожко В.В.
магістранти
ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»

БУДІВЕЛЬНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА КОНТУРИ МАЙБУТНЬОГО

Будівельна галузь завжди була одним із ключових чинників економічного розвитку та соціального благополуччя будь-якої країни. В Україні сьогодні вона переживає, мабуть, найскладніший період у своїй сучасній історії. Розбрат та руйнація, спричинені війною, поставили перед сектором низку критичних викликів, але одночасно окреслили й абсолютно нові перспективи та вектори зростання.

Сьогодні українське будівництво – це галузь на передовій. Воно вже не просто створює нове, а змушене ліквідувати наслідки руйнівного лиха, відновлюючи те, що було втрачено. Його стан – це дзеркало, в якому відображаються всі виклики воєнного часу, але водночас – і контури майбутнього, яке ми хочемо побудувати.

Виклики, що наразі формують реальність - це масштаб руйнувань. Мова йде не про окремі будинки чи мости, а про цілі міста та системи комунальної інфраструктури.

Варто відмітити, класичні моделі інвестування в умовах високих відсоткових ставок та економічної невизначеності дають збій, а ланцюги поставок матеріальних ресурсів, особливо імпортних, перервані або надзвичайно ускладнені, що разом з коливаннями валютних курсів робить кошторис будь-якого проекту дуже нестабільним.

Не можна забувати і про людину. Кадрова криза – це реальність для будмайданчиків. Багато досвідчених інженерів, прорабів і просто кваліфікованих робітників сьогодні захищають країну на фронті або знайшли тимчасовий притулок за кордоном, що створює гостру нестачу професійних рук, яку варто швидко заповнити.

Доцільним слід відмітити і наступне, будівництво в умовах постійної загрози обстрілів та мінного забруднення – це виклик, який вимагає принципово інших підходів до організації робіт, техніки безпеки та страхування ризиків.

Однак, саме в цих складних умовах народжуються ідеї для майбутнього прориву, відбудова – це не лише виклик, це – історичний шанс. Це унікальна

можливість не просто відтворити зруйноване, а побудувати кращу, більш сучасну та ефективну країну. Замість радянських типових проектів ми можемо створювати енергоефективне житло з «розумними» технологіями, використовувати екологічні матеріали та інтегрувати в будинки сонячні панелі та теплові насоси. Це дозволить людям не просто повернутися під дах, а отримати якісно новий рівень комфорту та економії.

Варто нагадати, модульне та каркасне будівництво, яке дозволяє зводити об'єкти в рази швидше, знову набуває актуальності. Все більше компаній впроваджують BIM-моделювання, коли будівля ще до початку будівництва «живе» у цифровому просторі як єдиний, збалансований об'єкт. Це економить кошти, час та уникнути помилок.

Щодо Держави, то вона також робить крок назустріч. Створення цифрових платформ, таких як «Дія.Відбудова», – це спроба зробити процес прозорим, швидким і зручним, зменшивши бюрократичний тиск та корупційні ризики.

Таким чином, шлях будівельної галузі України сьогодні – це шлях від реагування на кризу до стратегічного планування. Це перехід від відбудови як відтворення минулого до відбудови як будівництва майбутнього. Успіх на цьому шляху залежатиме від спільних зусиль влади, бізнесу, який готовий інвестувати в інновації, та громадянського суспільства, що виконує роль громадського контролю.

Отже попереду – багато роботи, але ця робота – не лише про цеглу та бетон. Це про створення нового простору для життя, безпечного, комфортного та інтегрованого в європейський контекст. І в цьому сенсі будівельна галузь сьогодні несе на собі не лише економічне, але й велике соціальне та історичне навантаження. Масштабна відбудова може стати потужним стимулом для всієї економіки, створюючи мільйони робочих місць залучаючи інвестиції. Це не просто відтворення зруйнованого, а шанс побудувати краще, сучасніше та ефективніше.

Список використаних джерел

1. Навчально-методичний посібник // Аспекти інтегрованого управління в містобудуванні та територіальному плануванні як складова частина комплексного відновлення територій // Київ, 2023. 570 с.

2. Белова А.І. Екологічні інновації як фактор збалансованого суспільного розвитку / Колективна монографія / [А.І. Белова, А.Є. Кочедикова, Н.Є. Журавська та ін.]. Environmental protection, 2020, Київ, «Видавництво Людмила», 2020. С.140

3. Белова А.І. Пріоритети інноваційного розвитку виробничого комплексу / Колективна монографія / [А.І. Белова, А.Є. Кочедикова, Н.Є. Журавська та ін.] Машини, процеси, екологія, економіка та технологія будівництва (те-

орія, експеримент, ефективність застосування):Київ, КНУБА МОН України, «Видавництво Людмила», 2020. С.244

Білоус О.Ю.

магістрантка

ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»

Кубанов Р.А.

к. пед. н., доц.

ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У БУДІВЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ: ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ І СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасному будівельному секторі, який дедалі більше інтегрується у глобальні стандарти сталого розвитку, соціальна відповідальність підприємств набуває стратегічного значення. В умовах зростаючої уваги суспільства до екологічних, етичних та соціальних аспектів бізнесу, архітектурно-будівельні компанії стикаються з необхідністю не лише забезпечувати якість проєктів, а й демонструвати відповідальне ставлення до працівників, громади та довкілля. Такий підхід дозволяє не лише зміцнити репутацію компанії, а й забезпечити довгострокову економічну вигоду через підвищення довіри, лояльності клієнтів та доступ до нових ринків і інвестицій.

Актуальність теми також зумовлена трансформацією бізнес-моделей у напрямку ESG-підходів (екологія, соціум, управління), які дедалі частіше стають критерієм оцінки ефективності компанії з боку інвесторів, партнерів та державних структур. У будівельному бізнесі, де вплив на навколишнє середовище та соціальну інфраструктуру є значним, впровадження соціально відповідальних практик – від екологічно чистих технологій до участі у місцевих соціальних проєктах – сприяє формуванню сталих конкурентних переваг. Саме тому соціальна відповідальність розглядається не як додатковий елемент, а як невід’ємна складова стратегічного управління.

Інтеграція соціальних ініціатив у бізнес-модель підприємства сприяє не лише покращенню іміджу, а й формуванню довіри серед клієнтів, партнерів, інвесторів та місцевих громад. Реалізація програм корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) позитивно впливає на фінансові показники компанії. Зокрема, зменшуються витрати на управління ризиками, підвищується продуктивність праці, покращується